

Nr 796.

Av herr **Gardell** i Stenstu **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 226, med förslag till värnpliktslag.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 226 med förslag till värnpliktslag § 1 föreslås att svensk man skall vara värnpliktig till och med det år han fyller 45 år, dock att inom Gotlands militärområde kyrkobokförd svensk man skall vara värnpliktig till och med det år under vilket han fyller 55 år.

I motiveringen till denna paragraf yttrar departementschefen bland annat.

»Såsom av paragrafens ordalydelse torde framgå skall undantagsbestämmelsen beträffande gotländska värnpliktiga gälla endast för tid då vederbörande är kyrkobokförd inom Gotlands militärområde. Å den som utflyttar därifrån bliva således de allmänna reglerna tillämpliga.»

Man måste befara, att en sådan undantagslag kan få menliga följder för Gotland. Vid ett krigsutbrott är det av största vikt att det ekonomiska livet har möjlighet att fungera, men det är mycket tvivelaktigt om detta kan ske, icke minst i fråga om livsmedelsproduktionen, i fall hela den manliga befolkningen mellan 45 och 55 år kallas in till krigstjänst. Förutom de svårigheter, som näringslivet utsättes för, måste det anses innebära en orättvisa, att gotlänningarna åläggas 12 års längre värnplikt än landets övriga medborgare. Genom en sådan särslag kan man befara, att många personer komma att draga sig för att bosätta sig på Gotland eller för att stanna där efter 45-årsåldern. Bestämmelsen kan alltså komma att bidra till Gotlands avfolkning.

Samtliga myndigheter, som hörts över försvarsförslaget, ha framhållit betydelsen av Gotlands försvar, och denna uppfattning torde delas av alla försvarsvänner. Under sådana förhållanden torde det kravet vara befogat, att en så stor värnpliktsstyrka redan i fredstid förlägges till Gotland, att denna styrka vid krigsutbrott tillsammans med Gotlands värnpliktiga befolkning upp till 45 år är tillräcklig för öns försvar.

På grund av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag om längre värnpliktstid för Gotland än för övriga delar av landet.

Stockholm den 21 april 1936.

Arvid Gardell,
Stenstu.

Th. Gardell.

Gust. Svedman.